

ENERGITILSYNET

NVEs overtagelse af Sorø Kommunale el- og varmforsyningsvirksomhed den 1. januar 1999

Dato: 26.01.2004 • Journalnr.: 3/1320-0101-0131

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

PRÆSENTATION AF SAGEN

1. Sorø kommune solgte/overdrog i 1999 sin el- og varmforsyningsvirksomhed til Nordvestsjælland Elektricitetsforsyning (NVE).

2. Energitilsynet besluttede den 27. oktober 2003 at behandle salget efter den tidligere bestemmelse i elforsyningslovens § 37. Konsekvensen heraf er, at Sorø kommune skal opgøre indskudskapital og nettoprovenu ved salget. Desuden krævede Energitilsynet, at kommunen fremlægger en revisionserklæring om bevægelserne på mellemregningskontiene for el- og varmforsyningsaktiviteterne fra salgsdatoen til den 1. januar 2004. Dette materiale foreligger nu, og sekretariatet indstiller til Energitilsynet, at træffe yderligere beslutninger i sagen.

SAGENS BAGGRUND

3. Energitilsynet vedtog den 27. oktober 2003, at NVEs overtagelse af Sorø Kommunale Elforsyning er omfattet af de tidligere bestemmelser i elforsyningslovens § 37 samt at kommunen skulle fremlægge en revisionserklæring om kommunens indskudskapital i elforsyningen ved overdragelsen, herunder størrelsen af indskudskapitalen i Sjællandske Kraftværker, nu Energi E2 A/S.

4. I afgørelsen blev der herudover stillet krav til kommunen om at fremlægge en revisionserklæring vedrørende bevægelserne på mellemregningskontoen ved overdragelsen af varme- og elforsyningsaktiviteterne ultimo 1998 og eventuelle bevægelser heri ultimo 2003, hvor overtagelsen ifølge den indgåede aftale afregnes endeligt.

5. Sorø kommune har den 28. november 2003 fremsendt en endelig afsluttet opgørelse over NVEs betalinger til Sorø kommune i forbindelse med overdragelsen af elforsyningsvirksomheden. Det fremgik heraf, at indskudskapitalen var opgjort til 457.318 kr. og at der ikke var anden indskudskapital i elforsyningsvirksomheden.

6. Herudover har NVE betalt 420.000 kr. for overdragelse af ejendomsretten til alle grundarealer og rettigheder i offentlige vejarealer, idet Sorø kommune var opført som ejer i tingbogen. Overdragelsessummen var fastsat ud fra den offentlige vurdering.

7. Alle øvrige anlæg og installationer betragtes af Sorø kommune som finansieret og derfor regnskabsmæssigt nedskrevet til 0 kr. Mellemløbskontoens indestående var herefter den eneste værdi hvormed forsyningsområderne er bogført.

8. Sorø kommune havde herudover fremsendt en opgørelse over udviklingen i saldoen på mellemregningskontoen vedrørende elforsyningen, hvor den driftsmæssige overdækning havde udviklet sig fra 3,1 mio. kr. i 1998 til 3,5 mio. kr., inklusive forrentning i 2003, idet endelig afregning af overdragelsen ifølge aftalen om overtagelsen fandt sted 1. januar 2004.

9. Tidligere administrativ praksis i prisudvalgene var, at en reguleringsmæssig overdækning i den løbende drift og i forbindelse med en overdragelse eller fusion betales tilbage til forbrugerne. Elprisudvalget mente med henvisning til rimelighedsbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 10, stk. 4, at have beføjelse til også at kræve tilbagebetaling af overdækning, som en elforsyningsvirksomhed omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 9, stk. 4, havde oparbejdet.

10. Efter § 9, stk. 4, ville prisbestemmelserne i § 9, stk. 1-3, ikke gælde for elforsyningsvirksomheder, som alene leverede elektricitet ved spænding under 500 volt.

11. Energiklagenævnet har i afgørelse af 22. december 2003 ophævet en afgørelse truffet af Energitilsynet efter den gældende elforsyningslovs § 100, stk. 2, om udligning af overdækning fra før lovens ikrafttræden i kommende års priser. Energitilsynet havde påbudt en elforsyningsvirksomhed omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den dagældende elforsyningslovs § 9, stk. 4, at udligne en akkumuleret overdækning ved tilbageføring til forbrugerne via sænkning af nettariffen.

12. Da det var ubestridt at elforsyningsvirksomheden alene havde leveret elektricitet ved spænding under 500 volt fandt Energiklagenævnet af nærmere anførte grunde, at virksomheden var omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den dagældende elforsyningslovs § 9, stk. 4, med den virkning, at virksomheden ikke kunne anses for omfattet af hvile i sig selv princippet i bestemmelsens stk. 1-3, og dermed heller ikke af Elprisudvalgets kalkulationsregler, som efter deres ordlyd tog udgangspunkt i hvile i sig selv princippet.

13. Sorø kommune havde herudover fremsendt en opgørelse over udviklingen i saldoen på mellemregningskontoen vedrørende varmforsyningen, hvor overdækningen på mellemregningskontoen havde udviklet sig fra 8,3 mio. kr. i 1998 til 10,6 mio. kr. inklusive forrentning i 2003.

14. Varmeforsyningsloven indeholder ikke en undtagelsesbestemmelse svarende til § 9, stk. 4, i den tidligere elforsyningslov. Derfor bør Energitilsynet stille krav til Sorø kommune om, at den driftsmæssige overdækning på 10,6 mio.kr. skal betales tilbage til tidligere forbrugere hos Sorø kommunes fjernvarmeforsyning som en eengangsbetaling.

15. Sagen var indbragt inden ikrafttrædelsen af lov nr. 451 af 31. maj 2000 om ændring af lov om varmeforsyning (ændrede prisbestemmelser m.v.)

AFGØRELSEN

Energitilsynet besluttede at meddeles Sorø kommune,

- **at** Energitilsynet i medfør af den tidligere bestemmelse i elforsyningslovens § 37, stk. 5, godkender, at Sorø kommunes indskudskapital i Sorø kommunes elektricitetsforsyning opgøres til 457.318 kr. Energitilsynet meddeler i medfør af den tidligere bestemmelse i elforsyningslovens § 37, stk. 6, dette beløb til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, med den tilføjelse, at der ikke foreligger et positivt nettoprovenu ved Sorø kommunes overdragelse af elforsyningsvirksomheden,
- **at** Energitilsynet finder at Sorø kommune skal tilbageføre overdækningen på den kommunale varmeforsynings mellemregningskonto på 10.628.204 kr. ultimo 2003 til tidligere forbrugere hos Sorø kommunes fjernvarmeforsyning, jf. varmeforsyningslovens tidligere gældende § 21, stk. 5, nu § 21, stk. 4, og jf. § 7 i bekendtgørelse nr. 1126 af 29. december 1999 om ikrafttræden af lov om elforsyning m.fl.,
- **at** Energitilsynet ikke på nuværende tidspunkt kan tage stilling til, om overdækningen på den kommunale elforsynings mellemregningskonto på 3.491.125 kr. ultimo 2003 skal tilbagebetales til tidligere forbrugere hos Sorø kommunes elforsyning. Energitilsynet tager stilling til dette spørgsmål når de igangværende drøftelser med Dansk Energi om de nærmere dokumentationskrav for, at et elselskab falder ind under undtagelsesbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 9, stk. 4, er tilendebragt, og Energitilsynet har modtaget denne dokumentation fra Sorø kommune.

SAGSFREMSTILLING

ENERGITILSYNETS AFGØRELSE AF 27. OKTOBER 2003

16. Energitilsynet vedtog den 27. oktober 2003, at NVEs overtagelse af Sorø Kommunale Elforsyning var omfattet af de tidligere bestemmelser i elforsyningslovens § 37 (svarende til § 10 b i elforsyningsloven på overtagelsestidspunktet). Ifølge bestemmelsen skal en kommune opgøre indskudskapital og nettoprovenu ved frasalg af en kommunal elforsyningsvirksomhed.

17. Energitilsynet vedtog endvidere, at endelig godkendelse af overtagelsen efter § 37 var betinget af, at Sorø kommune fremlagde en revisionserklæring om kommunens indskudskapital i elforsyningen ved overdragelsen, herunder størrelsen af indskudskapitalen i Sjællandske Kraftværker.

18. Energitilsynet vedtog herudover, at godkendelsen af overtagelsen var betinget af, at Sorø kommune fremlagde en endelig afsluttet opgørelse over NVEs samlede betalinger til Sorø kommune i forbindelse med overdragelsen af Sorø kommunes elforsyningsvirksomhed, inden den 1. december 2003 inklusive en opgørelse over uafsluttede udeståender for december 2003.

19. I Energitilsynets afgørelse blev der endelig stillet krav om, at Sorø kommune fremsendte en revisor attesteret opgørelse over bevægelserne på el og varmforsyningens mellemregningskonti fra 1998 til ultimo 2003.

20. Årsagen til at § 37-opgørelsen og overdækningen på de to mellemregningskonti opgøres ultimo 2003 er, at endelig justering af betalingerne ifølge den indgåede aftale om overdragelsen af forsyningsaktiviteterne foretages 1. januar 2004. Sorø kommunes dokumentation af § 37-opgørelsen af 28. november 2003

21. Sorø kommune havde fremsendt en endelig afsluttet opgørelse over Sorø kommunes indskudskapital samt NVEs betalinger til Sorø kommune i forbindelse med overdragelsen af elforsyningsvirksomheden, jf. oversigten i tabel 1.

22. Det fremgik heraf, at indskudskapitalen var opgjort til 457.318 kr., herunder at der ikke var anden indskudskapital i elforsyningsvirksomheden.

23. Herudover fremgik det, at NVE havde betalt 122.000 kr. for vandforsyningens andel af fælles løssøre. Denne betaling var herefter § 37-opgørelsen uvedkommende, da § 37-opgørelsen kun omfattede elforsyningen.

24. Endelig havde NVE betalt 420.000 kr. til Sorø kommune for overdragelse af ejendomsretten til alle grundarealer og rettigheder i offentlige vejarealer, idet Sorø kommune var opført som ejer i tingbogen. Overdragelsessummen var fastsat ud fra den offentlige vurdering.

25. Alle øvrige anlæg og installationer betragtedes af Sorø kommune som finansieret og derfor regnskabsmæssigt nedskrevet til 0 kr. Mellemregningskontoens indestående var herefter den eneste værdi hvormed forsyningsområderne er bogført. Ifølge det oplyste havde Sorø kommune ikke i forbindelse med overdragelsen modtaget "el-skabte" indtægter.

TABEL 1

NVE's betalinger til i forbindelse med overdragelsen af elforsyningsvirksomheden	
Indskudskapital	457.318 kr.
Vandforsyningens andel af fælles løssøre *)	122.000 kr.
Grundarealer og rettigheder *)	420.000 kr.

*) § 37-opgørelsen uvedkommende

26. Da Sorø kommune stod som ejer af grundarealer og rettigheder ville Energitilsynet herefter kunne godkende og videresende Sorø kommunes § 37 opgørelse af indskudskapitalen til Indenrigs- og Sundhedsministeriet og meddele, at der ikke forelå et positivt nettoprovenu ved Sorø kommunes overdragelse af elforsyningsvirksomheden til NVE.

27. Af revisionspåtegningen fra Kommunernes revision fremgik, at ledelsen havde ansvaret for opgørelsen og at den udførte revision var foretaget i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, bestemmelserne i kommunens revisionsregulativ, hovedaftale om overdragelse af kommunens el og varmforsyning, salg af vejbelysningsanlæg til NVE samt aftale om overdragelse af kommunens elforsyning til NVE.

28. Revisionen omfattede stikprøvevis undersøgelse af information, der understøttede de i opgørelsen anførte beløb og oplysninger. Det var revisionens opfattelse, at opgørelsen var aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen og svarede til bestemmelserne i de indgåede aftaler.

Sorø kommunes dokumentation af mellemværendet med elforsyningen

29. Sorø kommune havde endvidere fremsendt en opgørelse over udviklingen i saldoen på elforsyningsens mellemregningskonto. Overdækningen var i 1998 opgjort til 3.132.372 kr., som efter indregning af forrentning på 648.675 kr. og fratrukket en korrektion vedr. tidligere år kunne opgøres til 3.491.125 kr., jf. tabel 2.

TABEL 2

Sorø kommunes mellemværende med elforsyningen	
Saldo på den kommunale mellemregningskonto ultimo 1998	3.132.372 kr.
Forrentning 1999*)	110.259 kr.
Forrentning 2000*)	186.215 kr.
Forrentning 2001*)	133.132 kr.
Forrentning 2002*)	126.956 kr.
Forrentning 2003*)	92.113 kr.
Driftsafvikling vedr. tidligere år udlagt 1. halvår 2000	182.117 kr.
Driftsafvikling vedr. tidligere år udlagt 1. halvår 2001	107.805 kr.
Saldo pr. 1. januar 2004 til afregning med NVE	3.491.125 kr.

*) Beregnet med en årlig rente svarende til markedsrenten som værende den gennemsnitlige indlånsrente for Sorø kommune

SORØ KOMMUNES DOKUMENTATION AF MELLE MVÆRENDET MED VARMEFORSYNINGEN

30. Sorø kommune havde herudover fremsendt en revisor attesteret opgørelse over udviklingen i overdækningen på mellemregningskontoen vedrørende varmforsyningen.

31. Af opgørelsen fremgik, at saldoen på mellemregningskontoen ultimo 1998 kunne opgøres til 8.342.397 kr., som efter indregning af forrentning og korrektion udgør 10.628.204 kr., jf. tabel 3.

TABEL 3

Sorø kommunes mellemværende med varmforsyningen	
Saldo ultimo 1998	8.342.397 kr.
Driftsafvikling tidligere år	175.207 kr.
Anlægsindtægt	297.000 kr.
Driftsafvikling tidligere år udlagt i 2000	72.073 kr.
Driftsafvikling tidligere år udlagt i 2001	17.020 kr.
Forrentning 1999*)	300.530 kr.
Forrentning 2000*)	448.264 kr.
Forrentning 2001*)	486.978 kr.
Forrentning 2002*)	386.497 kr.
Forrentning 2003*)	280.424 kr.
Saldo 1. januar 2004 til afregning med NVE	10.628.204 kr.

*) Beregnet med en årlig rente svarende til markedsrenten som værende den gennemsnitlig indlånsrente for Sorø kommune

BEGRUNDELSE

32. Sagen var indbragt før ikrafttrædelsen af lov nr. 451 af 31. maj 2000 om ændring af lov om varmforsyning (ændrede prisbestemmelser m.v.).

33. I henhold til § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1126 af 29. december 1999 om ikrafttræden af lov om elforsyning m.fl. overføres sager til Energitilsynet, som er under behandling i Elprisudvalget og Gas- og Varmeprisudvalget. Bekendtgørelse nr. 1126 trådte i kraft den 30. december 1999.

34. I henhold til samme bekendtgørelses § 7, stk. 2, lægges de regler, som var gældende på tidspunktet for sagernes indlevering, til grund ved Energitilsynets behandling af sagerne.

SORØ KOMMUNES DOKUMENTATION AF § 37-OPGØRELSEN AF 28. NOVEMBER 2003

35. Sorø kommune havde den 28. november 2003 efterkommet Energitilsynets afgørelse af 27. oktober 2003 ved fremsendelse af en opgørelse af indskudskapital og nettoprovenu udarbejdet under ledelsens ansvar og påtegnet af en revisor uden forbehold for de i påtegningen nævnte forudsætninger.

36. Sorø kommunes opgørelse var omfattet af de tidligere bestemmelser i elforsyningslovens § 37, stk. 1. Sorø kommune kunne ansøge Energitilsynet om at overdragelsen behandles efter de nugældende bestemmelser i § 37, men Sorø kommune havde ikke anmodet om at de nye regler i elforsyningsloven (lov nr. 452 af 10. juni 2003) skulle finde anvendelse ved Energitilsynets godkendelse af opgørelsen..

37. Af opgørelsen fremgik, at indskuddet i Sjællandske Kraftværker var opgjort til 457.318 kr. og at der ikke var yderligere indskudskapital i den kommunale elforsyning.

38. Af opgørelsen fremgik herudover, at det provenu, der tilfaldt Sorø kommune i forbindelse med overtagelsen af den kommunale elforsyning var 420.000 kr., hvorefter der ikke forelå et positivt nettoprovenu i § 37's forstand, hvilket Energitilsynet herefter kunne godkende og meddele Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. elforsyningslovens § 37, stk. 5.

Sorø kommunes dokumentation af mellemværendet med el- og varmforsyningen

39. En budgetmæssig overdækning på en kommunal mellemregningskonto bør tilbageføres til forbrugerne i forbindelse med et salg, da en overdækning principielt afspejler en merindtægt for forsyningsvirksomheden, som der ikke har været omkostningsmæssig dækning for, jf. i det foreliggende tilfælde prisbestemmelserne i den tidligere gældende elforsyningslov og varmforsyningslovens prisbestemmelser.

40. Tidligere administrativ praksis i prisudvalgene har da også været, at en reguleringsmæssig overdækning i den løbende drift og i forbindelse med en overdragelse eller fusion blev betalt tilbage til forbrugerne. Tilbageføringen kunne efter praksis enten finde sted i det kommende års priser eller efter udvalgenes godkendelse over 2 til 3 år for et bestemt tarifområde, eller alternativt som en eegangsbetaling begrundet i en rimelighedsbetragtning.

41. Elprisudvalget mente med henvisning til rimelighedsbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 10, stk. 4, at have beføjelse til også at kræve tilbagebetaling af overdækning, som en elforsyningsvirksomhed omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 9, stk. 4, havde oparbejdet.

42. Energiklagenævnet har i afgørelse af 22. december 2003 ophævet en afgørelse truffet af Energitilsynet efter den gældende elforsyningslovs § 100, stk. 2, om udligning af overdækning fra før lovens ikrafttræden i kommende års priser. Energitilsynet havde påbudt en elforsyningsvirksomhed omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 9, stk. 4, at udligne en akkumuleret overdækning ved tilbageføring til forbrugerne via sænkning af nettariiffen.

43. Da det var ubestridt at elforsyningsvirksomheden alene havde leveret elektricitet ved spænding under 500 volt fandt Energiklagenævnet af nærmere anførte grunde, at virksomheden var omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den dagældende elforsyningslovs § 9, stk. 4, med den virkning, at virksomheden ikke kunne anses for omfattet af hvile i sig selv princippet i bestemmelsens stk. 1-3, og dermed heller ikke af Elprisudvalgets kalkulationsregler, som efter deres ordlyd tog udgangspunkt i hvile i sig selv princippet.

44. Energitilsynets sekretariat er i drøftelser med Dansk Energi om den nærmere dokumentation for hvordan elselskaber kan løfte bevisbyrden for at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i den tidligere elforsyningslovs § 9, stk. 4, om, at lovens prisbestemmelser ikke gælder for elforsyningsvirksomheder, som alene leverer elektricitet ved spænding under 500 volt.

45. Da der ikke foreligger egentlig og efterprøvet dokumentation for at Sorø kommunale elforsyning er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 9, stk. 4, kunne Energitilsynet ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, om overdækningen på den kommunale elforsynings mellemregningskonto på 3.491.125 kr. ultimo 2003 skulle tilbagebetales til tidligere forbrugere.

46. Det tilføjes, at der er forskel på en reguleringsmæssig overdækning og den omstændighed, at en forbruger måtte stille et krav til forsyningen om tilbagebetaling som følge af, at de opkrævede priser eksempelvis har været urimelige. Det sidstnævnte krav er ikke reguleret i hverken elforsyningsloven eller i varmforsyningsloven. Kammeradvokaten har over for Energitilsynets sekretariat kort redegjort for, at dennes notat om Energitilsynets kompetence i relation til at udstede pålæg om tilbagebetaling ikke angik spørgsmålet om hvad der skulle ske med en eventuel overdækning.

47. Sorø kommune har fremsendt en opgørelse over udviklingen i saldoen på mellemregningskontoen vedrørende varmforsyningen, hvor overdækningen på mellemregningskontoen har udviklet sig fra 8,3 mio. kr. ultimo 1998 til 10,6 mio. kr., inklusive forrentning ultimo 2003. Energitilsynet bør stille krav til Sorø kommune om, at den driftsmæssige overdækning, svarende til et beløb på 10,6 mio.kr. skal betales tilbage til forbrugerne. Afgørelsen træffes ud fra en rimelighedsbetragtning i medfør af varmforsyningslovens tidligere gældende § 21, stk. 5, nu § 21, stk. 4.

48. I den foreliggende sag blev det beløb, der er krævet for meget op hos Sorø kommunes elkunder og varmekunder forrentet fra 1999 til 2003. Energitilsynet kunne ikke have indvendinger mod denne fremgangsmåde, hvis dette er kommunens sædvanlige praksis ved forsyningsudeståender og renteberegning heraf. Energitilsynet stillede krav om, at også det forrentede beløb tilbageføres til de tidligere forbrugere under Sorø Kommunale Værker.